

Een Braaf Man.

Voerman Rikus reed met zijn wagen naar de stad. Daar verrichtte hij boodschappen voor de dorpelingen, laadde allerlei kisten en pakken op en keerde in den namiddag terug.

Maar Rikus en Bruin, zijn paard, werden beiden oud en voor beiden werden die reizen met den dag moeilijker.

Rikus en Bruin waren goede kameraden. Als 's avonds de voerman in den stal kwam, om nog eens te zien of alles in orde was, dan keerde het dier zijn kop naar hem en hinnikte vroolijk als wilde het zijn baas een goede nachtrust wenschen.

Nooit zou Rikus zijn paard aangewakkerd hebben; het deed immers wat het kon en, zoo het niet meer stapte als jaren geleden, welnu de baas kon Bruin dit niet verwijten, want hij zelf had ook meer tijd noodig dan vroeger om in de stad van den eenen winkel naar den anderen te gaan.

Menschen en dieren toch worden oud.

Een zweep was op den wagen van den voerman onbekend. Soms had de baas er wel eens een gewild, niet voor zijn vriend, o neen, maar voor eenige straatschenders, die spottend riepen:

— Hei, Baaske, uw paard gaat op hol! of „Rikus, hier is een mes, ge moogt hem gerust de huid afstroopen!”

Beleedigde men Bruin, dan raakte men ook Rikus.

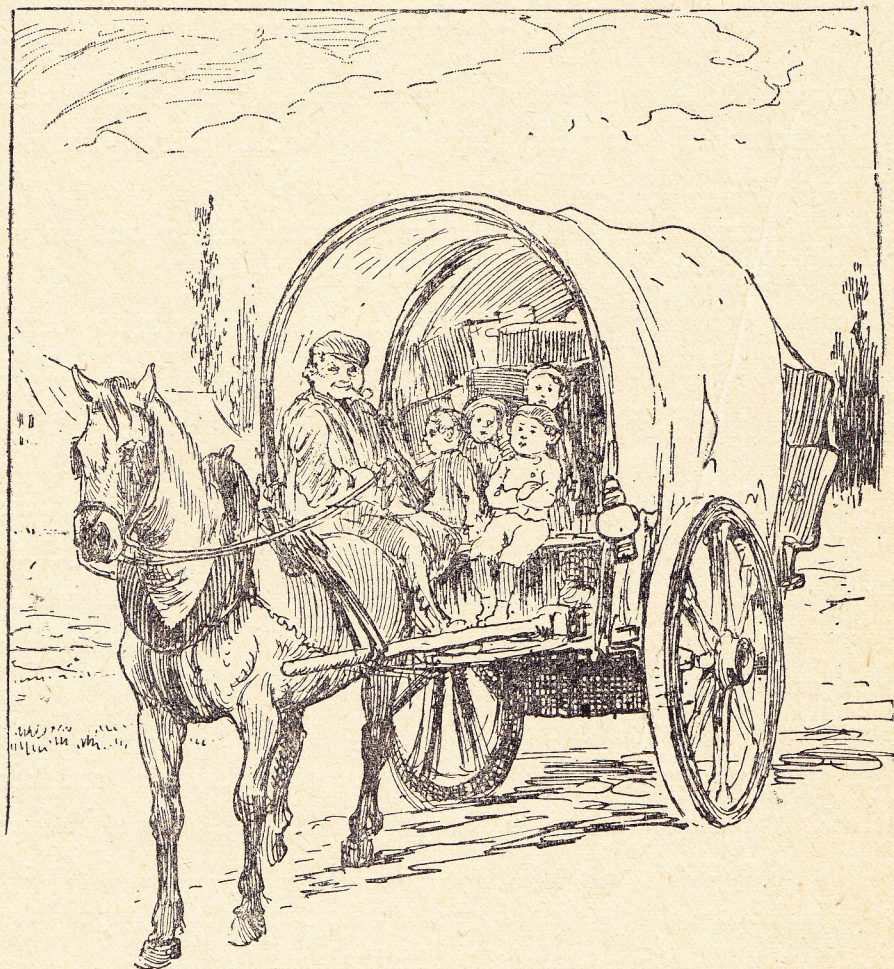
Maar dan haalde de voerman weer de schouders op en dacht:

— Waarom zou ik die jongens slaan? Ze denken niet na, ze weten niet wat ze zeggen! Ik moest hun eens vertellen, wie Bruin is.

En op een zekeren vacantedag, toen hij de knapen weer bemerkte, riep hij hen toe, nog vóór ze tijd hadden te schelden:

— Jongens, als ge wilt, moogt ge wel een eindeke mederijden.

Op een wagen zitten, dat doet een knaap dolgaarne, ook al heeft hij 't paard, dat het voertuig trekt, reeds dikwijls voor „ouden knol” of zooiets uitgescholden.

En daar deze kinderen wisten, dat de voerman veel te braaf was om hun die leelijke woorden betaald te zetten en zijn aanbod geen list zijn kon, om hen onder bereik te krijgen, antwoordden ze als uit één mond:

— Als 't u belijft, baas!

— Ho, Bruin! Alloh, klimt maar op!

En daar reed de wagen, schokkend op de ongelijke steenen, hot-send en botsend, maar de passagiers vonden dat toch plezierig.

— Wel, vriendjes, begon Rikus, ge ziet nu mijn Bruin van nabij. Hij is oud, ik weet het, oud zooals zijn baas. Maar scheldt ge oude menschen uit, die op 't eind van een lastig leven, gebogen gaan? Door, roept gij achter uw grootvader, omdat hij niet meer vlug kan stappen, maar met een stokje voortstompelt?

De kinderen keken beteuterd. Wat bedoelde Rikus toch?

— Zie, vervolgde de voerman, Bruin heeft altoos zijn best gedaan. Hij heeft mij trouw gediend en mij niet alleen, maar het geheele dorp. Hoeveel pakken, zakken, kisten, balen heeft hij medegevoerd! En iederen dag ging hij even moedig aan den arbeid. Nooit was hij koppig of ongehoorzaam.

Maar thans wordt hij oud. Hij wil nog wel, maar kan niet meer wat hij vroeger deed. En mogen wij hem daarom uitschelden, moet ik hem nu met eene zweep slaan, hem stampen, mishandelen. Oh, hij zou mij met zijn groote oogen droevig aanzien en schijnen te vragen:

— Baas, heb ik dat verdiend?

Hem verkoopen, om hem verder te laten afbeulen tot hij dood neervalt, dat wil ik niet. Hij zal me blijven dienen, tot we beiden niet meer kunnen. En als ik rust neem, zal hij ook een goeden ouden dag hebben.

Rikus zuchtte even.. rust nemen?... maar hij moest toch leven en bezat zoo weinig. Er was met zijn bedrijf niet veel te verdienen. Dus van rust nemen zou weinig komen.

De jongens zaten niet meer op hun gemak. Wel sprak de voerman vriendelijk, maar de knapen gevoelden. dat ze misdaan hadden.

En toen ze afgestegen waren en de grootste belhamel zei:

— 't Is toch maar een beest! toen antwoordden de anderen:

— Rikus heeft gelijk! We mogen zijn paard nooit meer uitschelden. Rust nemen, had de voerman gezegd.

Hij mocht er niet aan denken... en toch hij moest.

Er kwam een mededinger, een vreemde vrachtrijder, met een jong en sterk paard.

Wel gunden vele dorpelingen aan den ouden voerman de klandizie zooals weleer... maar ziet, die vreemdeling reed vlugger, kon gemakkelijker zware lasten op zijn wagen meebrengen. Rikus begon ook al eens te missen.. werd vergeetachtig en... 't eindje was, dat Bruin dikwijls eene ledige kar voorttrok.

Rikus besloot uit te scheiden.

— Ik zou er geld aan toe leggen, sprak hij met een traan in 't oog.

Och, als een mensch oud word!... Ik heb een spaarduitje.... 't zal misschien nog voldoende zijn, zoo ik zuinig leef... iedere centiem tweemaal omkeer voor ik ze uitgeef... en lang zal 't met ons niet meer duren.

Met ons? Ja, Rikus zou woord houden. Bruin mocht ook een rustigen levensavond genieten. Vele dorpelingen schudden 't hoofd.

— Zelf moeite hebben om de eindjes aaneen te knopen en dan nog dien knol den bek moeten stoppen! zeiden ze tot elkander.

— 't Is of 't niet pluis is in Rikus' bol.

Maar de oude man liet de menschen babbelen. Hij deelde van het weinige met zijn vriend.

Op zekeren avond stierf het paard. Rikus streelde het dier en sprak het zoete woordjes toe. En toen het dood was, veegde de brave voerman een traan weg.

't Was toch zijn vriend! Met hem had hij honderde malen de baan naar de stad, heen en terug, afgelegd. Met hem had hij zijn brood verdiend! Dat dier diende hem trouw. Was het nu geen traan waard?

Rikus overleefde Bruin nog lang. Eindelijk was zijn spaarduitje verteerd. Wat nu?

Het armhuis!

En op een goeden middag bracht de veldwachter er hem heen.

't Was een zware gang voor den grijsaard. Maar hij bekampte zijn aandoening.

— 'k Ben blij, dat Bruin dood is, zei hij. Anders zou men hem nu verkocht hebben en 't arme dier ging dan nog eenige jaren van marteling tegemoet.

— Ge moest hem dadelijk verkocht hebben, antwoordde de man der wet. Dan zoudt ge nu nog wat bezitten.

Rikus zweeg. Hij voelde, dat hij met zijn geleider over zijn vriend niet spreken kon.

En toen de poort van 't armhuis achter hem toeviel, loosde hij een diepen zucht.

HERT DE DIEREN LIEF

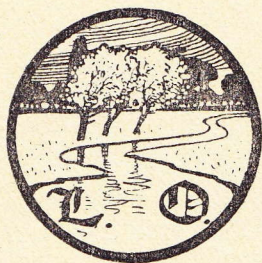
Lod. Opdebeeck Antwerpen

HEBT DE DIEREN LIEF

VERHALEN UIT HET LEVEN VAN DIEREN

DOOR

JAN VERBEKE.

LODEWIJK OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN.